

LEPAKOIDEN TALVEHTIMISPAIKKOJEN KARTOITUSOHJEET

1. MILLOIN TALVEHTIMISPAIKKAAN VOI/KANNATTAA MENNÄ?

- Lepakot saattavat paitsi siirtyä talvehtimispaikan sisällä talven aikana, myös vaihtaa tyystin paikkaa, minkä vuoksi laskennan suorittaminen pari-kolme kertaa talvessa antaa tarkemman kuvan talvehtimispaikan merkityksestä lepakoille
- Käynnit olisi hyvä sijoittaa tasaisesti koko talvelle eli lokakuun puolivälin ja maaliskuun lopun välille
- Erityisesti keski- ja loppupalvella normaalia lämpimämpinä päivinä talvehtimispaikkoihin ei pitäisi mennä, jotta niihin ei pääse lämmintä ilmaa ja lepakoiden sisäinen kalenteri ei mene sekaisin
- Laskennan toistaminen vuosittain antaa tärkeää tietoa lepakoiden määrissä tapahtuvista muutoksista tai talvehtimispaikan olosuhteiden muutoksista

2. MITEN TALVEHTIMISPAIKOISSA TOIMITAAN?

- Sulje mahdollinen ulko-ovi perässäsi, jotta lämpötila talvehtimispaikassa pysyy tasaisena
- Liiku hiljaa ja rauhallisesti, vältä kaikenlaisia ääniä
- Talvehtimispaikkoihin ei tulisi mennä suurien ryhmien kanssa, jotta lämpötila ei pääse nousemaan
- Lampuista led-valot kuumenevat vähiten, joten niiden käyttö on suositeltavaa
- Suorita laskenta mahdollisimman ripeästi; varsinkin pienissä tiloissa lämpötila nousee nopeasti
- Puhelimen tulisi olla lentotilassa ja äänettömällä, jotta se ei häiritse lepakoita
- Älä tee tulta tai sytytä kynttilöitä, sillä tulenteko tai liekin käyttäminen valona nostaa talvehtimispaikan lämpötilaa ja häiritsee lepakoita
- Jos otat valokuvia, puhelimen kamera on usein lepakkoystävällisin vaihtoehto, sillä sen avulla kuvaaminen on mahdollista tehdä nopeasti ja tarkasti lepakkoa turhaan häiritsemättä
- Mikäli käytät järjestelmäkameraa, älä käytä automaattista tarkennusta tai ulkoista salamaa, sillä niistä lähtevät kovat ultraäänit häiritsevät lepakoita
- Vältä hajusteiden käyttöä

3. MITÄ LEPAKOIDEN LÄHELLÄ EI TULE TEHDÄ?

- Lepakoihin ei tule koskea
- Vältä suoraan lepakon alapuolella seisomista, jotta sinusta haihtuva lämpö ei häiritse lepakkoa
- Turhaa/pitkäkestoista valokuvaamista on hyvä välttää

4. MITÄ KIRJATAAN YLÖS?

- Yksilömäärä sillä tarkkuudella kuin mahdollista lepakoita häiritsemättä
- Laji, jos sen voi määrittää häiritsemättä lepakkoa
- Jos haluat määrittää lajin jälkikäteen tai pyytää yhdistykseltä apua, ota kuva lepakon päältä ja edestä (ks. mallikuva)
- Huomaa, että on kuitenkin aina parempi jättää lepakon laji määrittämättä, kuin häiritä horrosta; älä kuvaa lepakkoa, mikäli se on paikassa, jossa tuntomerkkejä ei voi kuvata nopeasti ja lepakkoa häiritsemättä
- Horrospaikan kuvaus (kellari/bunkkeri tms.) ja isommasta paikasta myös lepakoiden sijoittuminen kohteen sisällä

5. MITEN RAPORTOIDAAN?

- Kartoituksen tulokset voi raportoida lajitietokeskuksen Vihko-havaintojärjestelmän kautta